

Unica ravintolat

Kasvisruokaviikko-kokeilu

Sisällys

Tiivistelmä	3
Johdanto	4
Tavoitteet	4
Yhteistyökumppanit.....	5
Toimenpiteet	6
Viestintäkampanja.....	6
REHA-kurssin ideat.....	6
Muita ideoita.....	7
Toteutetut ideat	7
Paneelikeskustelu	7
Kasvisruokaviestinnän benchmarking	7
Blogikirjoitukset	8
Henkilöhaastattelut.....	9
Mittaustulokset	10
Ruokahävikin mittaus.....	10
Ruokailijoiden määrä	10
Ruoan hiilijalanjälki	11
Ruokahävikin määrä	12
Kysely	13
Kyselyn tulokset	13
Pohdinta	14
Liitteet.....	16

Tiivistelmä

Kokeilun tavoitteena oli selvittää, voidaanko positiivisella, digitaalisella viestinnällä vaikuttaa asiakkaan mielipiteeseen ja kokemukseen, jotta hän valitsisi helpommin lounaspaikakseen kasvisruokaa tarjoavan ravintolan. Selvitettiin myös, tukevatko kokeilun tulokset Unica ravintoloita siirtymään kohti vähähiilisempää sekä ilmastoystävällisempää ruokatarjontaa. Lisäksi selvitettiin ruokahävikin määrän muutosta riippuen siitä, onko tarjolla sekaruokaa vai kasvisruokaa.

Kokeilussa Unica ravintoloiden Kisällissä järjestettiin kasvisruokaviikko, jota mainostettiin etukäteen neljän viikon mittaisella viestintäkampanjalla. Viestintäkampanja koostui blogiteksteistä, tietoiskupostauksista sekä henkilöhaastatteluista, jotka julkaistiin yhteistyökumppaneiden sosiaalisen median tileillä, Instagramissa sekä kampuksen infonäytöillä. Kasvisruokaviikon aikana järjestettiin keskustelupaneeli sekä tehtiin päivittäin kyselyä asiakkaiden kokemuksista liittyen kasvisruokaviikkoon.

Kokeilun yhteistyökumppaneina toimivat Unica, Turun ammattikorkeakoulu, Turun yliopiston ylioppilaskunta (TTY) Mielen päällä -hanke, opiskelijakunta TUO ja Elomatic.

Kasvisruokaviikko

Johdanto

CarbonWise edistää Turussa Kupittaaan kampusalueen hiiliviisautta esimerkiksi osallistamalla yrityksiä kokeilemaan uusia tuotteita ja palveluita. Kampusalueella toimiva Unica ravintolat on lähtenyt mukaan tähän työhön tavoitteenaan vähentää yrityksen hiilijalanjälkeä ja pienentää ruokahävikin syntymistä. Kokeilussa testattiin digitaalisen mainonnan vaikutusta asiakaskäyttäytymiseen. Kokeilussa rajattiin ulkopuolelle kaikki fyysinen mainonta, kuten flyerit ja banderollit, jotta materiaalista ei synny hiilidioksidipäästöjä. Kasvisruokaviikolla haluttiin innostaa ravintoloiden asiakkaita valitsemaan kasvisruokaa entistä rohkeammin. Tämä tukee myös Turun ammattikorkeakoulun ilmastotavoitteita, sillä ammattikorkeakoulu tähtää hiilineutraaliksi vuoteen 2025 mennessä.

Kasvisruokaviikko toteutettiin 4.–8.10.2021 Unica ravintoloiden Kisällissä, joka on Kupittaaan kampusalueella sijaitsevan EduCityn lounasravintola. Unicalla on lähes kaksikymmentä ravintolaa ja kahvilaa, joista suurin osa sijaitsee ammattikorkeakoulun ja yliopiston alueilla.

Tavoitteet

Voidaanko positiivisen digitaalisen viestinnän avulla vaikuttaa asiakkaan mielipiteeseen ja kokemukseen?

Voidaanko viestinnän keinoin ohjata asiakkaita valitsemaan lounaspaikakseen kasvisruokaa tarjoava ravintola?

Tukevatko kokeilun tulokset ravintolan siirtymistä kohti vähähiilisempää sekä ilmastoystävällisempää ruokatarjontaa?

Lisäksi haluttiin selvittää, miten kasvisruokaviikon ja sekaruokaviikon ruokahävikin määrä sekä asiakaskäynnit eroavat toisistaan.

Yhteistyökumppanit

Turun ammattikorkeakoulun viestinnältä saatiin tukea kasvisruokaviikon viestintäkampanjan suunnitteluun ja toteutukseen ja valmiit materiaalia julkaistiin ammattikorkeakoulun, Unican sekä Turun yliopiston eri kanavissa. Kasvisruokaviikosta kirjoitettiin myös uutinen ammattikorkeakoulun verkkosivuille.

Mukaan kasvisruokaviikolle saatiin myös Turun yliopiston ylioppilaskunnan (TYY) Mielen päällä -hanke, joka edistää matalan kynnyksen tukea mielenterveyteen ja jaksamiseen liittyvissä asioissa vertaistuen keinoin.

Opiskelijakunta TUO oli mukana paneelikeskustelun järjestämisessä ja se tuotti keskustelusta myös tallenteen.

Elomaticilta vuokrattiin käyttöön ESCFlow-hävikkiruokamittari ruokahävikin määrän seurantaan varten.

Toimenpiteet

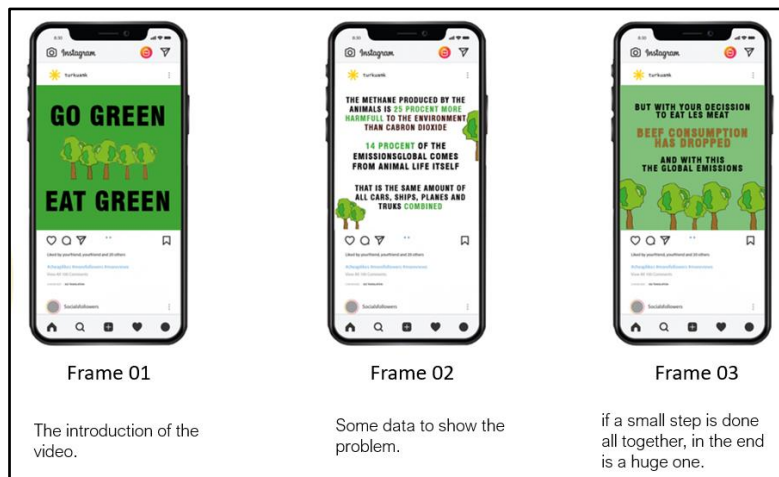
Viestintäkampanja

Kasvisruokaviikolle suunniteltiin viestintäkampanja, jonka tarkoituksena oli kokeilla, voidaanko positiivisella digitaalisella viestinnällä vaikuttaa ruokailijoiden valintoihin. Viestinnän onnistumista mitattiin kasvisruokaviikon aikana ruokailijoille tehdyllä kyselyllä. Kampanja koostui faktapitoisista Instagram-materiaaleista, videoiduista henkilöhaastatteluista ja blogikirjoituksista. Viestintä aloitettiin neljän viikkoa ennen kasvisruokaviikkoa ja se päättyi kasvisruokaviikon alkaessa. Viestintäkampanjan aikana materiaaleja julkaistiin viikoittain Instagram-tileillä, CarbonWisen nettisivuilla sekä Turun ammattikorkeakoulun kampusten infonäytöillä sekä Unican kotisivuilla.

REHA-kurssin ideat

Keväällä 2021 järjestettiin REHA- eli Research hatcheries -kurssi, jossa opiskelijoiden tehtävänä oli ideoida ja toteuttaa innostavaa ilmastoviestintää Turun ammattikorkeakoulun kampuksilla, pohjatyönä Unican kasvisruokaviestintäkampanjalle. Opiskelijoiden lopputuotoksista poimittiin kasvisruokaviikon viestintään Instagram-julkaisujen ideoita ja paneelikeskustelu. Opiskelijoiden suunnitelma kolmen kuvan Instagram-julkaisusta jalostui kasvisruokaviikon viestinnässä Instagram-tarinoiden muotoon, joita julkaistiin Turun ammattikorkeakoulun tilillä.

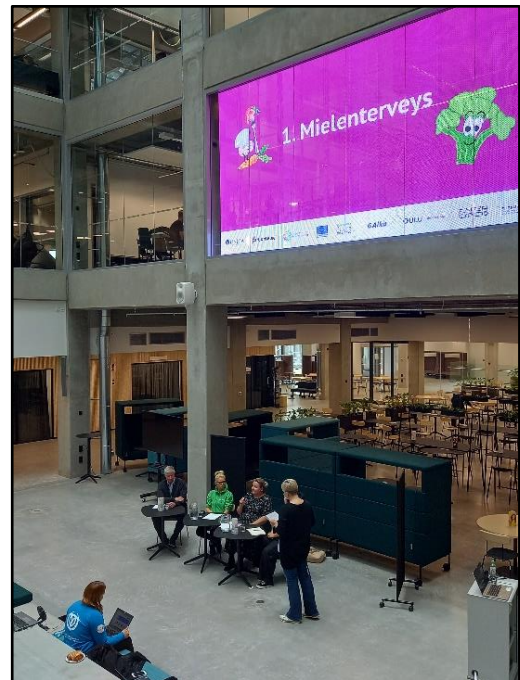
Muita ideoita

Viestintäkampanjaa ideoidessa pohdittiin myös kasvisruokapassia, kasvisruokateemaisen kokkauskurssin järjestämistä, äänestystä viikon parhaasta kasvisruuasta, ruoan ilmastovaikutuksista viestimistä Instagramissa sekä kasvisruokateemaista rastia approilla. Myös Tuudon käyttämistä viestinnän välineenä selvitettiin.

Toteutetut ideat

Paneelikeskustelu

REHA-kurssin ideoima paneelikeskustelu toteutettiin varsinaisella kasvisruokaviikolla kokeilun kohteena olleen ravintola Kisällin lähetyvillä EduCityssä. Paneelikeskustelulla pyrittiin tuomaan kasvisruokailua näkyväksi kampuksilla, ja mukaan haluttiin eri näkökulmia kasvisruokaan liittyen. Puhujiksi valikoituivat Unica ravintoloiden ravintolapäällikkö Johanna Kurki, funktionaalisen lääketieteen ravintovalmentaja Sirpa Heikkilä, Turun ammattikorkeakoulun ilmastovastaava Juha Kääriä sekä mielenterveydellistä näkökulmaa toi Kaisa-Riitta Aho Turun yliopiston ylioppilaskunnan (TYY) Mielen päällä -hankkeesta. Keskustelutilaisuus oli onnistunut ja puhujien erilaiset näkökulmat herättivät ajatuksia myös yleisössä. Paneelikeskustelu toteutettiin yhteistyössä Opiskelijakunta TUO:n kanssa, jonka tuottama tallenne on katsottavissa osoitteessa <https://www.youtube.com/watch?v=z2vc7AMDna4&t=3186s>.

Kasvisruokaviestinnän benchmarking

Opiskelijat tekivät benchmarkingin, jossa selvitettiin, miten eri ravintola-alan yritykset viestivät kasvisruuasta positiivisin keinoin. Selvityksellä haettiin pohjaa sille, miten viestintäkampanja kannattaisi toteuttaa. Viestinnässä korostuivat ympäristövastuullisuuden edistäminen, ruuan terveysvaikutukset ja ihmisten valintojen merkitys. Myös kasvisruuan myyttien murtaminen sekä lähituotannon tukeminen ja raaka-aineiden kotimaisuus olivat havaintojen keskiössä.

Poimintoja

- Vastuullisuus
 - Ympäristö, ilmasto
 - Eettisyys
- Ihmisten valinnat ja niistä koituvat seuraukset
 - Valitse kasvisruoka -> edistää terveyttä
- Kasvisruoan myytin murtaminen
 - Ravintoarvot
- Lähituotannon tukeminen, luomuviljely, kotimaisuus

Blogikirjoitukset

Viestintäkampanjaa varten kirjoitettiin neljä blogikirjoitusta, jotka käsittelivät kasvisruokaa eri näkökulmista. CarbonWisen opiskelijat kertoivat eri-ikäisten ihmisten asenteista kasvisruokaa kohtaan ja siitä, miten kasvispainotteiset ruokavalinnat eivät tarkoita luopumista herkuttelusta. Unica ravintoloiden toimitusjohtaja Krista Vanhala kertoi blogikirjoituksessaan yrityksen toimista ympäristövastuullisuuteen sekä ruokahävikin vähentämiseen liittyen. Lisäksi Mielen päällä -hankkeen Kaisa-Riitta Aho toi kirjoituksiin mielenterveysnäkökulman ja näki ruokailutilanteet mahdollisuutena kanssaihminen kohtaamiseen ja läsnäoloon. Blogikirjoitukset julkaistiin CarbonWisen sivuilla ja niitä jaettiin myös Turun ammattikorkeakoulun intrassa eli Messissä sekä yhteistyökumppaneiden sosiaalisen median kanavilla. Blogitekstit löytyvät myös raportin liitteistä.

Mielenterveellistä ruokailua?

Olen juuri istunut alas lounasseuran kanssa. Lautasella on värikäs annos, joka tuoksuu herkulliselta. Maistuvan aterian äärellä alkaa vilkas keskustelu. Se seikkailee sulavasti aihepiiristä.....

Lue lisää →

Kasvispainotteiset ruokavalinnat eivät tarkoita luopumista

"En voisi ikinä ryhtyä vegaaniksi, koska rakastan juustoa!" "Eihän vegaanit voi syödä mitään, se rajoittaa arkea niin paljon!" "Ja entäs ne kaikki herkut!" Usein ajatellaan, että.....

Lue lisää →

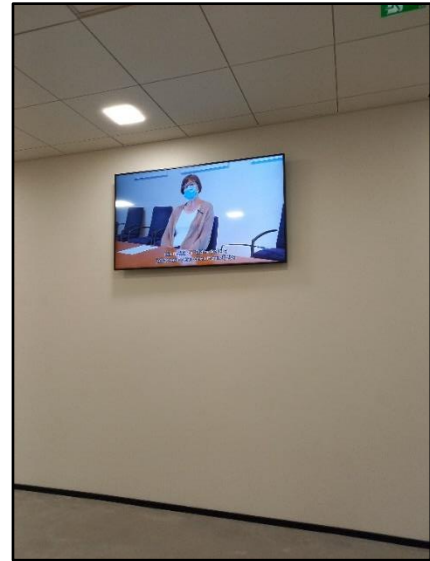
Nuori sukupolvi tekee ruokavalintansa tiedostavasti

Ylen Taloustutkimuksella keväällä teettämän kyselyn mukaan kaikkein myötämielisimpiä kasvisruokaa kohtaan ovat nuoret ja naiset. Sen sijaan vanhemmat ikäluokat ja miehet ovat vastahakoisempia.....

Lue lisää →

Henkilöhaastattelut

Osana viestintäkampanjaa tehtiin kasvisruoka-aiheisia henkilöhaastatteluja, joista koostettiin kampuksen infonäytöillä sekä Turun ammattikorkeakoulun Instagram-kanavalla esitettäviä videoklippejä. Haastateltavaksi valittiin henkilöitä, joilta saatiin erilaisia näkökulmia aiheeseen. Osaan kysymysten aiheista oli helppo samaistua ja osa käsitteli enemmän hallinnollisia ja tieteellisiä asioita. Olli Helppi oli hiljattain siirtynyt kasvisruokavalioon ja kysyimme häneltä, miten ruokavaliomuutos on vaikuttanut hänen terveyteensä ja jaksamiseensa ja millaisia kasvisruokavinkkejä hänellä on. Emmi-Lotta Virta toimii tukiopiskelijana Mielen päällä -hankkeessa ja häneltä saimme opiskelijanäkökulmaa. Lisäksi kysyimme, mitä yhteistä on mielenterveydellä ja kasvisruualla ja mistä syistä hän itse syö kasvisruokaa. Turun ammattikorkeakoulun ilmastovastaavalta Juha Kääriältä saimme ammattikorkeakoulun näkökulman kasvisruokaan ja Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen Riikka Saarimaa kertoi ruuantuotannon nykytilasta ja tulevaisuudesta.

Mittaustulokset

Ruokahävikin mittaus

Kokeilussa mitattiin myös ruokahävikkiä ja haluttiin saada tietoa siitä, miten kasvisruoka- ja sekaruokaviikon ruokahävikin määrät eroavat toisistaan. Avuksi tähän hankittiin Elomatic Oy:n suunnittelema ESCFlow-ruokahävikkimittari, joka asennettiin

Kisälli-ravintolan astianpalautuslinjastolle. Ruokahävikin määrää mitattiin ensin viikon ajan ennen kasvisruokaviikkoa sekaruokaviikolla sekä kasvisruokaviikon ajan. Mittarilla saatiin hävikkiruuan määrän lisäksi tietoa siitä, mitä eri ruokalajeja asiakkaat heittivät pois ja miltä ruoka oli maistunut. Asiakkaat valitsivat hävikkiruokamittarin näytöltä ruoan, jota he olivat syöneet ja arvioivat sen.

Mittauksessa haasteita aiheutti näytön sijoittelu. Näyttöä ei saanut laitteen virtajohdosta johtuen aseteltua riittävän keskeiselle paikalle, joten se saattoi jäädä huomaamatta osalta ruokailijoista. Tällaiseen tilaan sopisi paremmin langaton versio, jos sellainen olisi saatavilla. Asiakkaita ohjattiin viikon aluksi henkilökohtaisesti CarbonWisen toimesta ja paikalle asetettiin ohjekyltit. Mittauksen osalta takatilassa piti huomioida, että vaaka ei kosketa mihinkään, jottei mittausvirheitä tule sen vuoksi.

Ruokailijoiden määrä

Sekaruokaviikon ja kasvisruokaviikon ruokailijoiden määrissä oli huomattava ero. Sekaruokaviikolla Kisällissä ruokailtiin yhteensä 2914 kertaa, päivittäinen keskiarvo on 580 ruokailijaa. Kasvisruokaviikolla ruokailtiin 1805 kertaa, eli päivittäin 360 ruokailijaa. Kasvisruokaviikolla ruokailijoiden määrä putosi keskimäärin 200 ruokailijalla päivittäin. Huomattavin ero oli torstaina 7.10., kun ruokailijoita oli lähes 400 vähemmän kuin sekaruokaviikolla.

Kasvisruokaviikon ostetut lounaat 4-8.10.2021:

Ruoka	27.9.2021	28.9.2021	29.9.2021	30.9.2021	1.10.2021
Asema 1 (sekaruoka)	354	334	425	417	215
kasvisruoka	68	98	89	116	258
Bistro	56	111	93	79	135
Salaattiasema	11	17	23	14	1

Ruoka	4.10.2021	5.10.2021	6.10.2021	7.10.2021	8.10.2021
Asema 1 (Kasvisruoka)	273	349	317	222	362
Asema 2 (vegaani)	12	10	18	13	13
Bistro	43	25	34	12	52
Keitto	2	-	1	6	5
Salaattiasema	7	9	7	10	3

Ruoan hiilijalanjälki

Yksi kokeilun päätavoitteista oli laskea seka- ja kasvisruokaviikon tuottama hiilijalanjälki ja selvittää, tukevatko nämä laskelmat Kisälli-ravintolan siirtymistä kohti vähähiilisempää ja ympäristöystävällisempää ruokatarjontaa. Ruoan hiilijalanjälkilaskennassa ei ole otettu huomioon salaattiaseman hiilijalanjälkeä.

Sekaruokaviikolla ruoan kokonaishiilijalanjälki oli yhteensä 1706 kg CO₂-ekvivalenttia. Suurimmat päästöarvot annosta kohti olivat porsaan fileepihvillä, jonka hiilijalanjälki oli 1,08 kg CO₂e/annos. Annoksen söi 93 ruokailijaa, joten kyseisen annoksen yhteenlasketut päästöt olivat 100,5 kg CO₂e. Se vastaa 714 kilometrin autoilua tai 21 kertaa sähkösaunan lämmittämistä. Päästöiltään toiseksi suurin annos oli briossihampurilainen kokolihapihvillä ja juustolla. Annoksen hiilijalanjälki oli 2,35 kg CO₂e/annos ja sitä syötiin 135 kertaa. Hampurilaisannosten päästöt olivat yhteensä 317 kg CO₂e, joka vastaa 2264 kilometrin autoilua tai yhden henkilön edestakaista lentoa Suomesta Müncheniin.

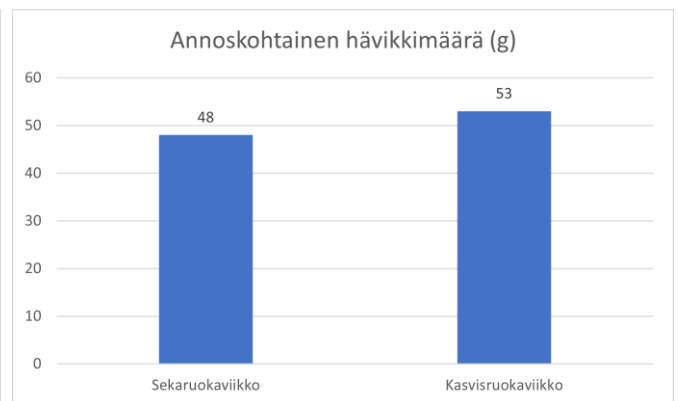
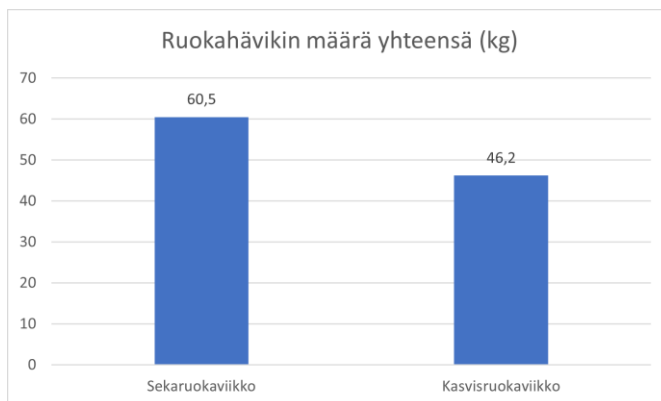
Kasvisruokaviikon tuottama hiilijalanjälki oli yhteensä 568 kg CO₂e. Tässä tulee kuitenkin ottaa huomioon se, että kasvisruokaviikolla ruokailijoita oli huomattavasti vähemmän kuin sekaruokaviikolla. Jos kasvisruokaviikolla olisi ollut ruokailijoita saman verran, kuin sekaruokaviikolla, viikon yhteenlasketut päästöt olisivat olleet 937 kg CO₂e. Hiilijalanjälki olisi myös tällöin ollut pienempi kuin sekaruokaviikolla.

	Ruokailijamäärä	Hiilijalanjälki (kg CO2e)
Sekaruokaviikko	2914	1706
Kasvisruokaviikko	1805	568
	($1805 \times 1,65 = 2978$)	($568 \times 1,65 = 937$)

Kasvisruokaviikon suurimmat päästöarvot annosta kohti olivat hotdog-aterialla. Annoksen hiilijalanjälki oli 0,82 kg CO2e/kpl ja annoksen söi 43 ruokailijaa. Toinen annos oli briossihampurilainen vuohenjuustolla, jonka hiilijalanjälki oli 0,67 kg CO2e/kpl ja annoksen söi 52 ruokailijaa.

Ruokahävikin määrä

Sekaruokaviikon kokonaisruokahävikki oli 60,5 kg ja kasvisruokaviikon 46,2 kg. Sekaruokaviikolla ruokaa laitettiin hävikkiin 1248 kertaa ja kasvisruokaviikolla 906 kertaa. Kun kokonaishävikki suhteutetaan niiden kertojen määrään, joina ruokaa laitettiin hävikkiin, saadaan sekaruokaviikon annoskohtaiseksi hävikiksi 48 g ja kasvisruokaviikon 53 g. Ruokahävikin määrä oli siis annosta kohti samaa suuruusluokkaa niin seka- kuin kasvisruokaviikollakin.

Kysely

Suoritimme kyselyn kasvisruokaviikon aikana Kisälli-ravintolan läheisyydessä. Kyselyn tarkoituksena oli selvittää, oliko kasvisruokaviikon viestintäkampanja tavoittanut Kisällissä ruokailevat sekä oliko mainoksilla vaikutusta ruokapaikan valintaan. Lisäksi selvitettiin ruokailijoiden suhtautumista kasvisruokaan ja kävisivätkö he jatkossa syömässä Kisällissä, mikäli tarjolla olisi pelkästään kasvisruokaa. Torstaina ja perjantaina toteutetuissa kyselyissä oli lisäkysymyksiä liittyen viikon aikana tarjottuihin kasvisruokiin. Pyysimme vastaajia kertomaan, mikä viikon aikana tarjotuista ruuista oli heille mieluisin sekä aikovatko he jatkossa valita useammin kasvisruokavaihtoehtoa.

Kysely toteutettiin kasvisruokaviikolla jokaisena arkipäivänä kello yhdestätoista alkaen. Haastattelimme päivittäin noin 30:a ruokailijaa ja kaikki vastanneet saivat kiitokseksi vegaanisen välipala- tai suklaapatukan.

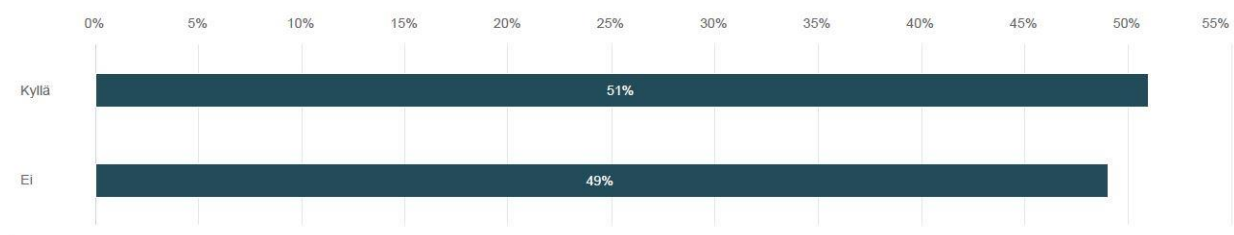
Kyselyn tulokset

Saimme kyselyyn yhteensä 158 vastausta. Vastanneista yli 80 % oli Turun ammattikorkeakoulun opiskelijoita, 15 % henkilökuntaa ja 5 % vastaajista oli koulun ulkopuolelta tulleita ruokailijoita, usein muuten rakennuksessa työskenteleviä henkilöitä. Puolet vastaajista kertoi nähneensä Unican kasvisruokaviikkoon liittyvää mainontaa joko Instagramissa tai koulun infonäyttöillä. Suurin osa vastaajista kertoi, että mainonnalla ei ollut vaikutusta ruokapaikan valintaan, sillä vain 10 % vastaajista kertoi mainosten olleen syy tulla ruokailemaan Kisälliin. 80 % vastaajista kävi myös jatkossa syömässä Kisällissä, jos tarjolla olisi pelkästään kasvisruokaa.

Torstain ja perjantain lisäkysymyksiin vastasi 62 henkilöä. Lisäkysymyksiin saatujen vastausten perusteella kolmasosa vastanneista oli löytänyt kasvisruokaviikon aikana uuden lempiruuan. Kaikkien vastanneiden kesken kasvisruokaviikon maittavimmaksi ruuaksi nousivat bolognesekastike sekä hampurilainen. 80 % vastanneista kertoi, että aikoo myös jatkossa valita kasvisruokavaihtoehtoja.

2. Oletko nähnyt mainoksia liittyen Unican kasvisruokaviikkoon?

Vastaajien määrä: 97

Pohdinta

Yhteistyö Mielen päällä -hankkeen kanssa oli onnistunut ja REHA-ideoita hyödynnettiin monipuolisesti.

Kasvisruokapaneeli sisälsi paljon hyvää ja monipuolista keskustelua. Paneelissa oli paikalla vähän katsojia, eikä striimi ole saanut jälkikäteen monia näyttökertoja. Blogikirjoituksissa oli otettu huomioon erilaisia näkökulmia, jotta niissä olisi samaistumispintaa eri kohde- ja ikäryhmille. Samoin henkilöhaastattelut huomioivat niin kasvisruokavinkeistä kuin ruokatuotannon tulevaisuudesta kiinnostuneen yleisön. Blogitekstien julkaisuajankohtia ja -paikkoja olisi voinut suunnitella etukäteen systemaattisemmin, jotta niille olisi saatu enemmän näkyvyyttä.

Viestintäkampanjan tekemisen ja julkaisun aikataulut suunniteltiin mahdollisimman tarkasti etukäteen ja aikatauluissa pysyttiin hyvin. Kampanja oli kestoltaan neljä viikkoa ja materiaaleja julkaistiin useana päivänä viikossa eri kanavissa sekä koulun infonäytöillä että sosiaalisessa mediassa, joten niin kampuksella kävijöiden kuin etänä opiskelevien ja työskentelevien oli mahdollista nähdä kampanja. Puolet kyselyyn vastanneista oli nähnyt viestintäkampanjaan liittyvää materiaalia eri kanavissa ja tätä voidaan pitää hyvänä tuloksena. Osa kyselyyn vastanneista ruokailijoista kuitenkin kertoi, ettei mainonnalla ollut vaikutusta lounaspaikan valintaan. Tulosta voidaan selittää muun muassa sillä, että moni kyselyyn vastanneista ruokailijoista söi jo alun perinkin kasvispainotteisesti, joten he kävivät syömässä Kisällin kasvisruokaa joka tapauksessa. Kuitenkin yksi kymmenestä vastaajasta kertoi mainonnan vaikuttaneen paikan valintaan.

Niin kuin mittausviikkojen ruokailijamääristä huomataan, kasvisruokaviikolla Kisällin kävijämäärässä on suuri pudotus. Iso osa näistä ruokailijoista siirtyi ruokailemaan viereisen kampuksen ravintolaan. Kasvisruokaviikolla tehty kysely olisi voinut olla kaksiosainen ja toteutettu kahdessa eri paikassa. Kisällissä tehty kysely ei antanut vastauksia siihen, miksi monet ruokailijat päättivät valita toisen ravintolan. Nyt iso osa kasvisruokaviikolla Kisällissä ruokailevista asiakkaista oli jo valmiiksi kasvisruokailijoita tai tekivät kasvipainotteisia ruokavalintoja omassa arjessaan. Esimerkiksi viereisessä ravintolassa tehty kysely olisi antanut enemmän vastauksia, miksi ruokailijat eivät valinneet pelkästään kasvisruokaa tarjoavaa ravintolaa ja sitä kautta olisimme saaneet parempaa kuvaa ihmisten asenteista kasvisruokaa kohtaan.

Osa kyselyn kysymyksistä olisi voinut olla avoimia kysymyksiä, sillä jotkut vastaajista vastasivat vaihtoehtojen välistä, joka jätti meille haastattelijoille tulkitsemisen vapauden. Myös lempiruokaa koskeva kysymys olisi voinut olla monivalintakysymys, sillä meillä oli etukäteen tiedossa ravintolassa tarjolla olleet ruokalajit. Nyt vastausten kirjoittaminen vei jonkin verran aikaa. Kyselyssä olisi voinut kysyä myös, että missä kanavissa vastaaja oli nähnyt kasvisruokaviikon mainontaa. Tällä olisi saatu selvitettyä, mitä kanavia kannattaa käyttää vastaavissa kampanjoissa.

Tarjosimme kaikille kyselyn vastanneille patukat kiitokseksi vastauksista, joka toimi hyvänä houkuttimena ja saimme nopeasti kerättyä tarvittavan määrän vastauksia. Monet asiakkaat olivat halukkaita vastaamaan kysymyksiin ja kerroimme heti alkuun, että kyselyssä on vain muutama kysymys eikä vie kauaa aikaa.

Hävikin mittaus oli haastavaa, sillä laite ei täysin sopinut sille suunnitellulle paikalle. Vaa'an herkkyys oli huomioitava, ettei mittausvirheitä synny sekä johdot piti kiinnittää niin, etteivät ne ole keittiöhenkilökunnan tiellä tai aiheuta vaaratilanteita. Langaton näyttö olisi tässä tapauksessa ollut käytännöllisin vaihtoehto. Ruokailijoita ohjeistettiin vaa'an käytöstä henkilökohtaisesti sekä kirjallisesti, mutta vaa'an asettelu aiheutti sen, että se jäi monelta huomaamatta.

Unicalle jatkotoimenpiteinä ehdotetaan Kasvisruokaviikon konseptointia ja hävikkiruuan hiilijalanjäljen mittaamisen tuomista ratkaisuksi myös muille lounasravintoloille hyödynnettäväksi.

Liitteet

Blogipostaukset

1. Vastuullisuus on aitoa tekemistä – Krista Vanhala, Unica ravintoloiden toimitusjohtaja

<https://kiertotalous2.turkuamk.fi/yleinen-fi/vastuullisuus-on-aitoa-tekemista/>

2. Nuori sukupolvi tekee ruokavalintansa tiedostavasti - Turun ammattikorkeakoulun Kiertotalouden liiketoimintamallit -tutkimusryhmässä kesäharjoittelussa ollut opiskelija

<https://kiertotalous2.turkuamk.fi/carbonwise-blogi/sukupolvien-erilaiset-nakokulmat-ilmastoystavalliseen-ruokaan/>

3. Kasvipainotteiset ruokavalinnat eivät tarkoita luopumista – Hertta Jarkko, opiskelija-assistentti CarbonWise

<https://kiertotalous2.turkuamk.fi/carbonwise-blogi/kasvispainotteiset-ruokavalinnat-eivat-tarkoita-luopumista/>

4. Mielenterveellistä ruokailua – Kaisa-Riitta Aho, Mielen päällä- hankkeen projektityöntekijä

<https://kiertotalous2.turkuamk.fi/carbonwise-blogi/mielenterveellista-ruokailua/>

Instagram-tileillä, CarbonWisen nettisivuilla sekä Turun ammattikorkeakoulun kampusten infonäyttöillä sekä Unican kotisivuilla näkyneet viestintäkampanjan materiaalit.

Kerää värisuora!

UNICA
RAVINTOLAT

OULU | BusinessOulu

ENTER
ESPOO

TURKU AMK
Turku University of Applied Sciences

CarbonWise

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Kokoamalla lautasellesi monipuolisesti kasviksia, hedelmiä ja marjoja, varmistat vitamiinien monipuolisen saannin.

Vitamiinit ovat välttämättömiä elimistön toiminnalle. Ne vaikuttavat mm. uneen, jaksamiseen, vireystilaan, hermostoon ja muistiin.

Lähde: Sydänliitto 2019

UNICA
RAVINTOLAT

OULU | BusinessOulu

ENTER
ESPOO

TURKU AMK
Turku University of Applied Sciences

CarbonWise

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Kokoa lautasellesi kasvisten viisi väriryhmää!

Unican
kasvisruokaviikko
Kisällissä
4.-8.10.21!

📍 EduCity, Joukahaisenkatu 7

UNICA
RAVINTOLAT

OULU | BusinessOulu

ENTER
ESPOO

TURKU AMK
Turku University of Applied Sciences

CarbonWise

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Tulossa myös
mielenkiintoinen
kasvisruokapaneeli
tiistaina 5.10. klo 14!

📍 EduCity, Taidon portaat

UNICA
RAVINTOLAT

OULU | BusinessOulu

ENTER
ESPOO

TURKU AMK
Turku University of Applied Sciences

CarbonWise

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Maailman onnellisin ja tervein kansa?

UNICA
SAVITOLLE

OULU | BusinessOulu

ENTER
ESPOO

TURKU AMK
Turku University of Applied Sciences

CarbonWise

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

EU:lta
2014-2020

THL:n tutkimuksen mukaan

22% naisista

14% miehistä

syö kasviksia, hedelmiä ja marjoja
ravitsemussuositusten mukaan.

Lähde: THL 2019

Syömällä kasviksia vähintään puoli kiloa
päivässä, saadaan yhdessä nostettua lukuja
ylöspäin!

UNICA
SAVITOLLE

OULU | BusinessOulu

ENTER
ESPOO

TURKU AMK
Turku University of Applied Sciences

CarbonWise

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

EU:lta
2014-2020

Tulossa myös
mielenkiintoinen
kasvisruokapaneeli
tiistaina 5.10. klo 14!

📍 EduCity, Taidon portaat

UNICA
SAVITOLLE

OULU

ENTER
ESPOO

TURKU AMK
Turku University of Applied Sciences

CarbonWise

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

EU:lta
2014-2020

Unican
kasvisruokaviikko
Kisällissä
4.-8.10.21!

📍 EduCity, Joukahaisenkatu 7

UNICA
SAVITOLLE

OULU

ENTER
ESPOO

TURKU AMK
Turku University of Applied Sciences

CarbonWise

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

EU:lta
2014-2020

Hillitse ilmaston- muutosta ruokavalinnoilla!

UNICA
RAVINTOLAT

OULU | BusinessOulu

ENTER
ESPOO

TURKU AMK
Turku University of Applied Sciences

CarbonWise

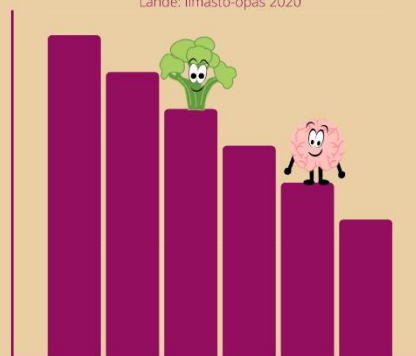
Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Suomalaisen sekaruokavalion
ilmastovaikutusta voi pienentää
keskimäärin 20-40 prosentilla,
kun muuttaa ruokavaliotaan
kasvisvoittoisemmaksi.

Lähde: Ilmasto-opas 2020

UNICA
RAVINTOLAT

OULU | BusinessOulu

ENTER
ESPOO

TURKU AMK
Turku University of Applied Sciences

CarbonWise

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Syö ilmastoystävällisemmin
valitsemalla

Unican
kasvisruokaviikko
Kisällissä
4.-8.10.21!

📍 EduCity, Joukahaisenkatu 7

UNICA
RAVINTOLAT

OULU | BusinessOulu

ENTER
ESPOO

TURKU AMK
Turku University of Applied Sciences

CarbonWise

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Tulossa myös
mielenkiintoinen
kasvisruokapaneeli
EduCityssä
tiistaina 5.10. klo 14!

📍 EduCity, Taide portaat

UNICA
RAVINTOLAT

OULU | BusinessOulu

ENTER
ESPOO

TURKU AMK
Turku University of Applied Sciences

CarbonWise

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Tule valmiiseen pöytään!

OULU | BusinessOulu

ENTER
ESPOO

TURKU AMK
Turku University of Applied Sciences

CarbonWise

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

European Union
Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Unica-ravintolat pyrkii kannustamaan
kestävään kulutukseen ja ruokatuotantoon
lisäämällä kasvisruoka- ja
vegaanivaihtoehtoja jokaisen ravintolan
ruokalistalle.

Ruuissa suositaan
kotimaisia satokauden vihanneksia,
juureksia, palkokasveja, sieniä ja marjoja.

Lähde: Unica 2021

OULU | BusinessOulu

ENTER
ESPOO

TURKU AMK
Turku University of Applied Sciences

CarbonWise

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

European Union
Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Unican kasvisruokaviikko Kisällissä 4.-8.10.21!

Tule nauttimaan maistuvia, puhtaista
raaka-aineista valmistettuja
kasvisruokia!

📍 EduCity, Joukahaisenkatu 7

OULU | BusinessOulu

ENTER
ESPOO

TURKU AMK
Turku University of Applied Sciences

CarbonWise

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

European Union
Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Tulossa myös mielenkiintoinen kasvisruokapaneeli EduCityssä tiistaina 5.10. klo 14!

📍 EduCity, Taidon portaat

OULU | BusinessOulu

ENTER
ESPOO

TURKU AMK
Turku University of Applied Sciences

CarbonWise

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

European Union
Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Video 1: Olli Helppi kertoo kasvisruuan vaikutuksista omaan arkeensa ja antaa hyviä vinkkejä, miten kasvisruokaa voi helposti lisätä osaksi omaa ruokavaliotaan.

Linkki YouTubeen: <https://youtu.be/uFiC9sqLkio>

Video 2: Turun ammattikorkeakoulun ilmastovastaava Juha Kääriä kertoo, miten kasvisruoka liittyy Turun ammattikorkeakoulun ilmastotavoitteisiin ja millaisia ajatuksia hänellä on kampusalueen kasvisruokatarjonnasta. Linkki YouTubeen: <https://youtu.be/7YbnakWRB1c>

Video 3: Opiskelija Emmi-Lotta kertoo, mitä kasvisruoka merkitsee mielenterveyden kannalta ja millaisia vaikutuksia kasvisruualla on hänen omaan arkeensa.

Linkki YouTubeen: <https://youtu.be/qKVFGGa3Tc8>

Video 4: Riikka Saarimaa Turun yliopistosta kertoo ruuantuotannon tulevaisuudesta.

Linkit YouTubeen: <https://youtu.be/kyM-r8zxMYM>

<https://youtu.be/k9WQq9E-peo>

<https://youtu.be/YPTZbdfOWJs>

<https://youtu.be/YCHBBvfJw5M>

<https://youtu.be/xqJTedKY96I>

Kasvisruokaviikon kyselyn tulokset ma-ke

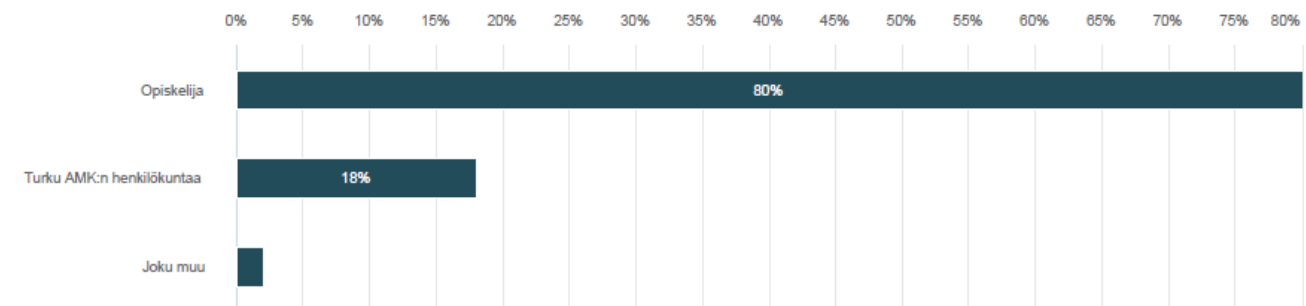
Perusraportti

Unica, Kisällin kasvisruokaviikko ma-ke

Vastaajien kokonaismäärä: 97

1. Kuka olet?

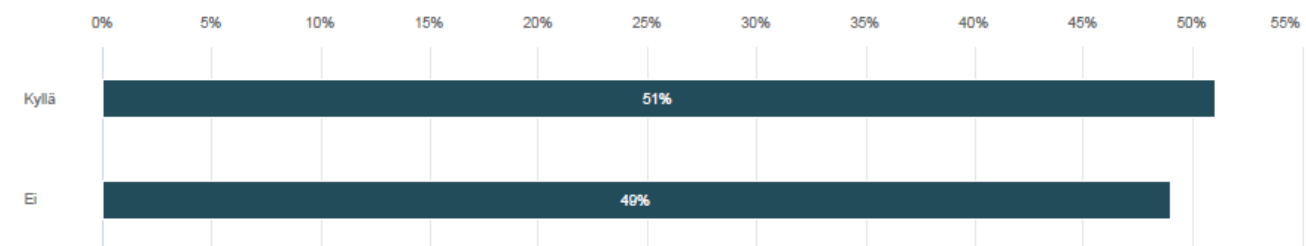
Vastaajien määrä: 97

	n	Prosentti
Opiskelija	78	80,4%
Turku AMK:n henkilökuntaa	17	17,5%
Joku muu	2	2,1%

2. Oletko nähnyt mainoksia liittyen Unican kasvisruokaviikkoon?

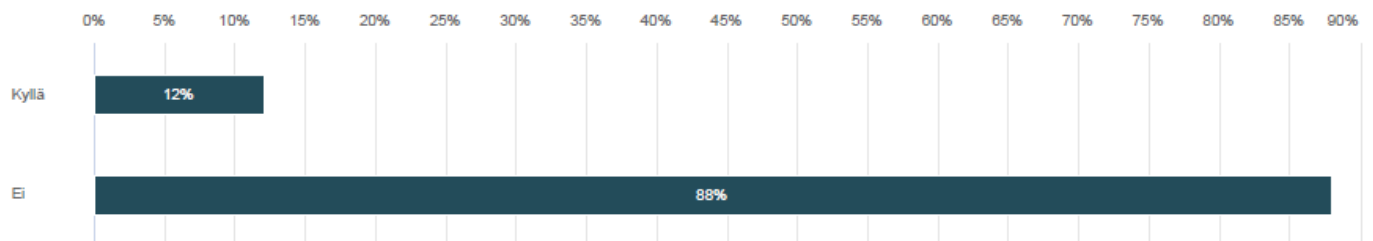
Vastaajien määrä: 97

	n	Prosentti
Kyllä	49	50,5%
Ei	48	49,5%

3. Oliko mainoksilla vaikutusta ruokapaikan valintaan?

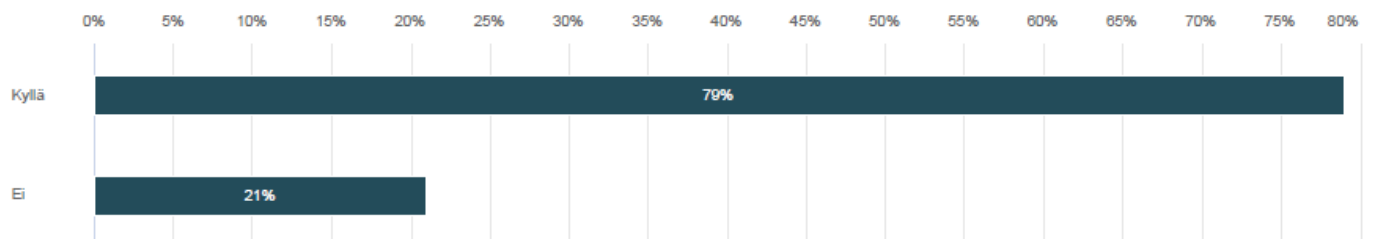
Vastaajien määrä: 96

	n	Prosentti
Kyllä	12	12,5%
Ei	84	87,5%

4. Jos lounaslistalla olisi jatkossa tarjolla pelkästään kasvisruokaa, kävisitkö syömässä Kisällissä?

Vastaajien määrä: 97

	n	Prosentti
Kyllä	77	79,4%
Ei	20	20,6%

Kasvisruokaviikon kyselyn tulokset to-pe

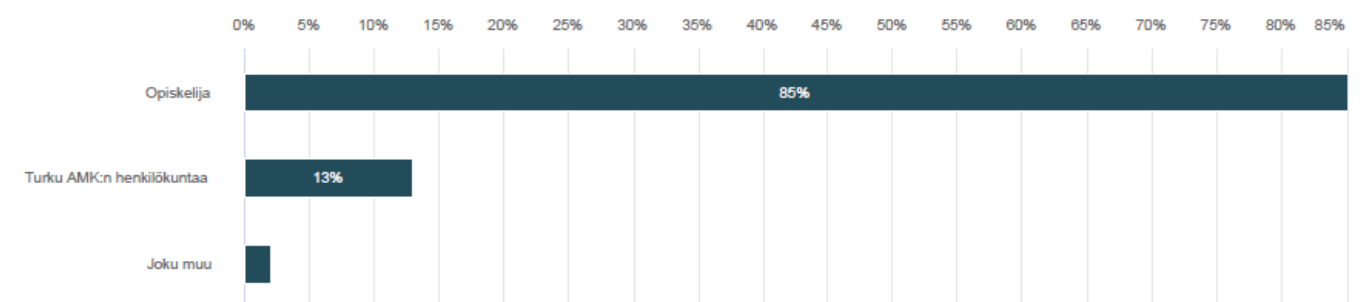
Perusraportti

Unica to-pe

Vastaajien kokonaismäärä: 62

1. Kuka olet?

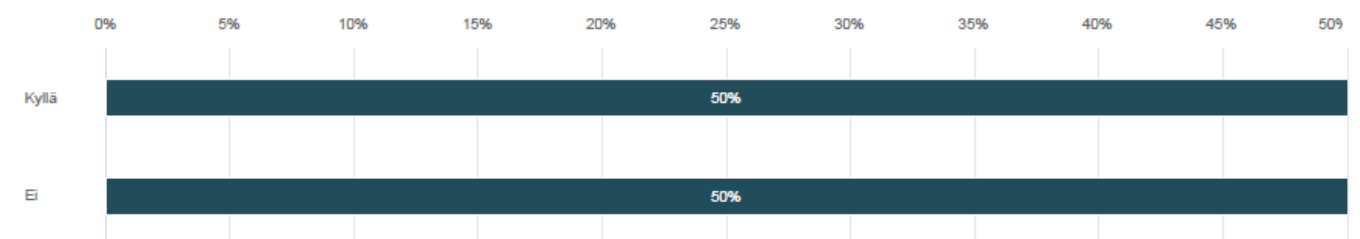
Vastaajien määrä: 61

	n	Prosentti
Opiskelija	52	85,3%
Turku AMK:n henkilökuntaa	8	13,1%
Joku muu	1	1,6%

2. Oletko nähnyt mainoksia liittyen Unican kasvisruokaviikkoon?

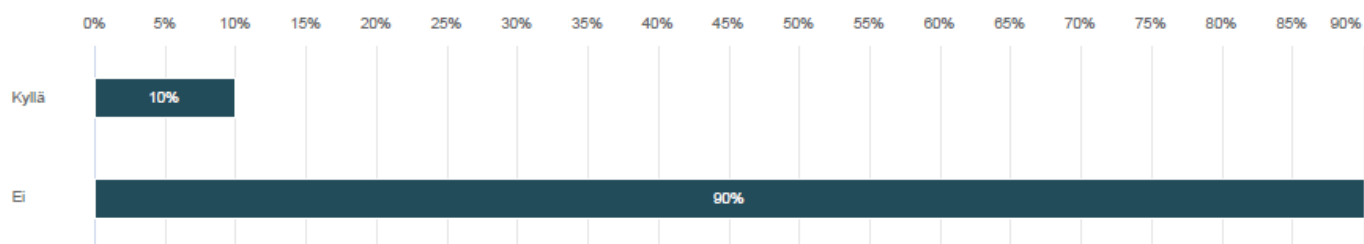
Vastaajien määrä: 62

	n	Prosentti
Kyllä	31	50,0%
Ei	31	50,0%

3. Oliko mainoksilla vaikutusta ruokapaikan valintaan?

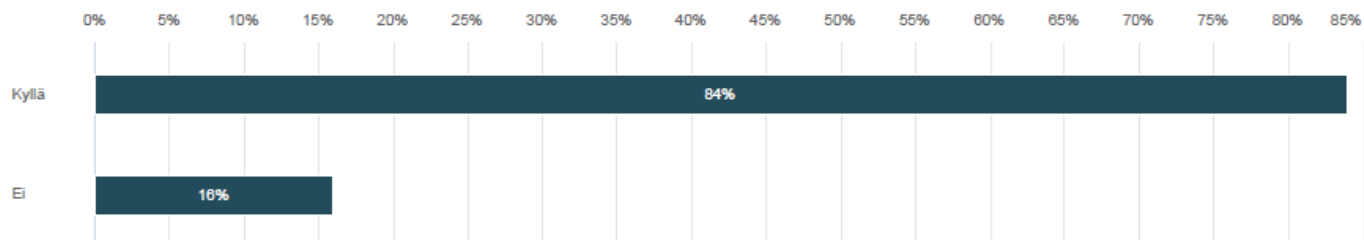
Vastaajien määrä: 61

	n	Prosentti
Kyllä	6	9,8%
Ei	55	90,2%

4. Jos lounaslistalla olisi jatkossa pelkästään kasvisruokaa, kävisitkö syömässä Kisällissä?

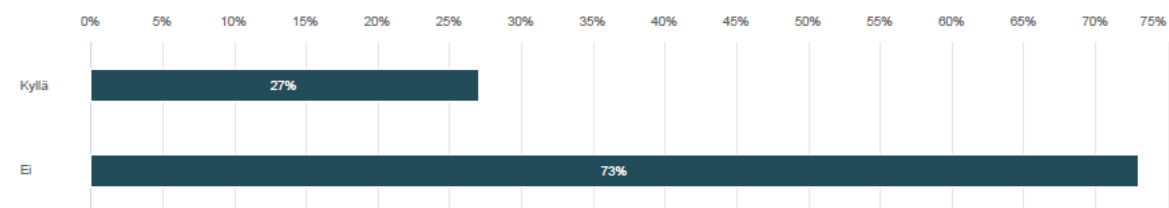
Vastaajien määrä: 62

	n	Prosentti
Kyllä	52	83,9%
Ei	10	16,1%

5. Löysitkö viikon ruokalistalta uuden lempiruuan?

Vastaajien määrä: 62

	n	Prosentti
Kyllä	17	27,4%
Ei	45	72,6%

6. Mikä kasvisruokaviikon ruuista oli maittavin?

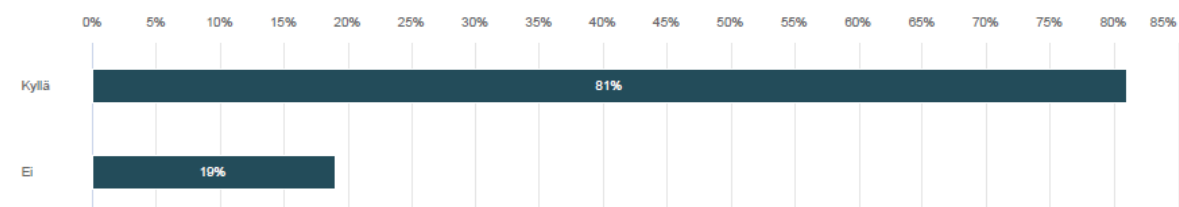
Vastaajien määrä: 33

Vastaukset
Härkislasagnette
Porkkanalettu
Soijak
Kasviskrokettit
Lasagnette
Porkkanalettu
Bolognese
Bolognese
Bolognese
Soijapasta
Tomaattikeitto
tomaattikeitto
Punajuunikrokettit
Soijalasagnette
Hampurilainen
Ei erityistä mutta moni oli hyvää
Kiusaus

Vastaukset
Tortilla
Hampurilainen
Burger
Burger
Kiusaus
Tortilla
Aurajuustokiusaus
Perjantain tortilla
Burger
Hampurilainen
Tortilla
Aurajuustokasviskiusaus
VUOHEN JUUSTO HAMPURILAINEN
Porkkanakeitto, ehkä vähän liian mausteista kuitenkin
Ei mikään

7. Aiotko jatkossa valita useammin kasvisruokavaihtoehtoon?

Vastaajien määrä: 62

	n	Prosentti
Kyllä	50	80,6%
Ei	12	19,4%

Viikkoraportti sekaruokaviikolla hävikkiin päätyneiden ruokien määristä.

14.10.2021 16.40

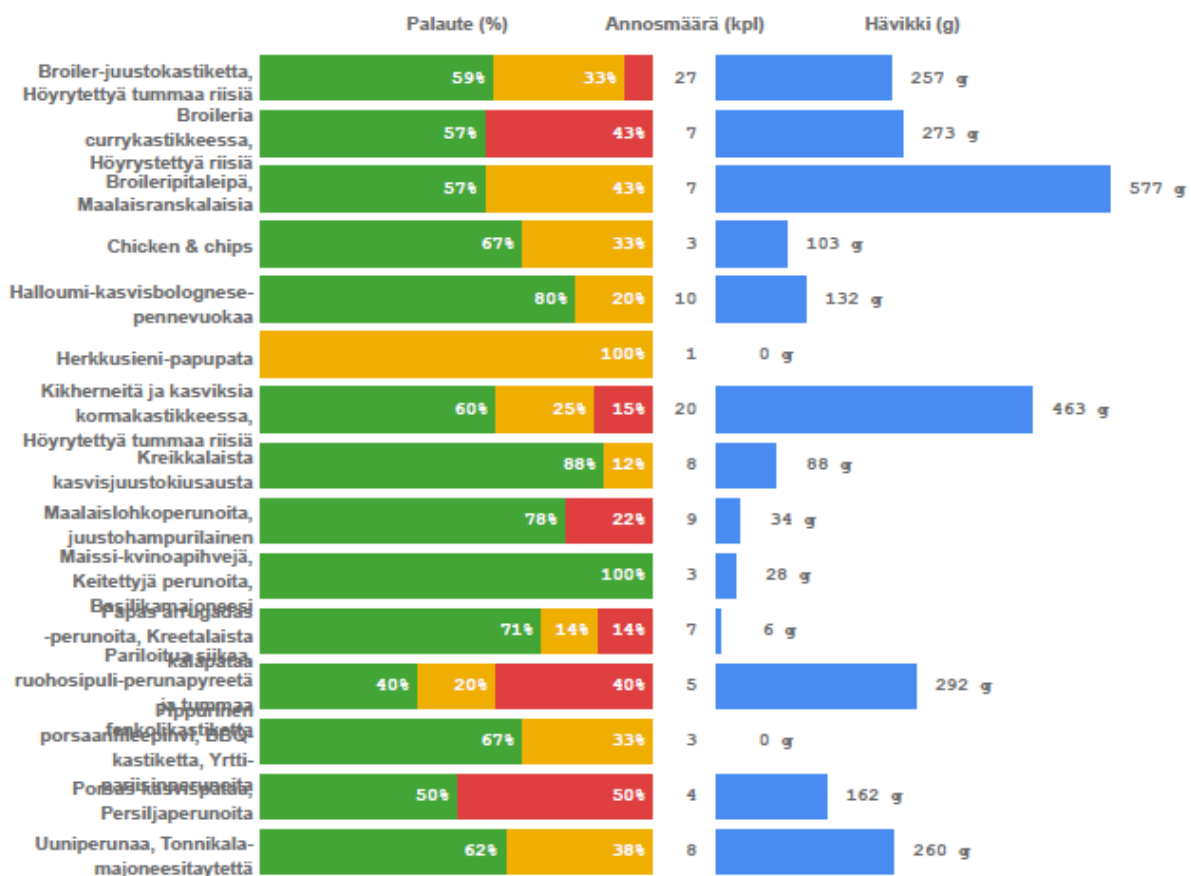
Viikkoraportti 27.09.2021 - 01.10.2021 | ESCflow

Viikkoraportti 27.09.2021 - 01.10.2021: DEMO

	Kokonaishävikki (g)	Annosmäärä (kpl)	Hävikki per annos (g)
ma	11590	258	45
ti	8159	176	46
ke	16645	287	58
to	14500	281	52
pe	9582	246	39

Yhteenveto ruokalajeittain

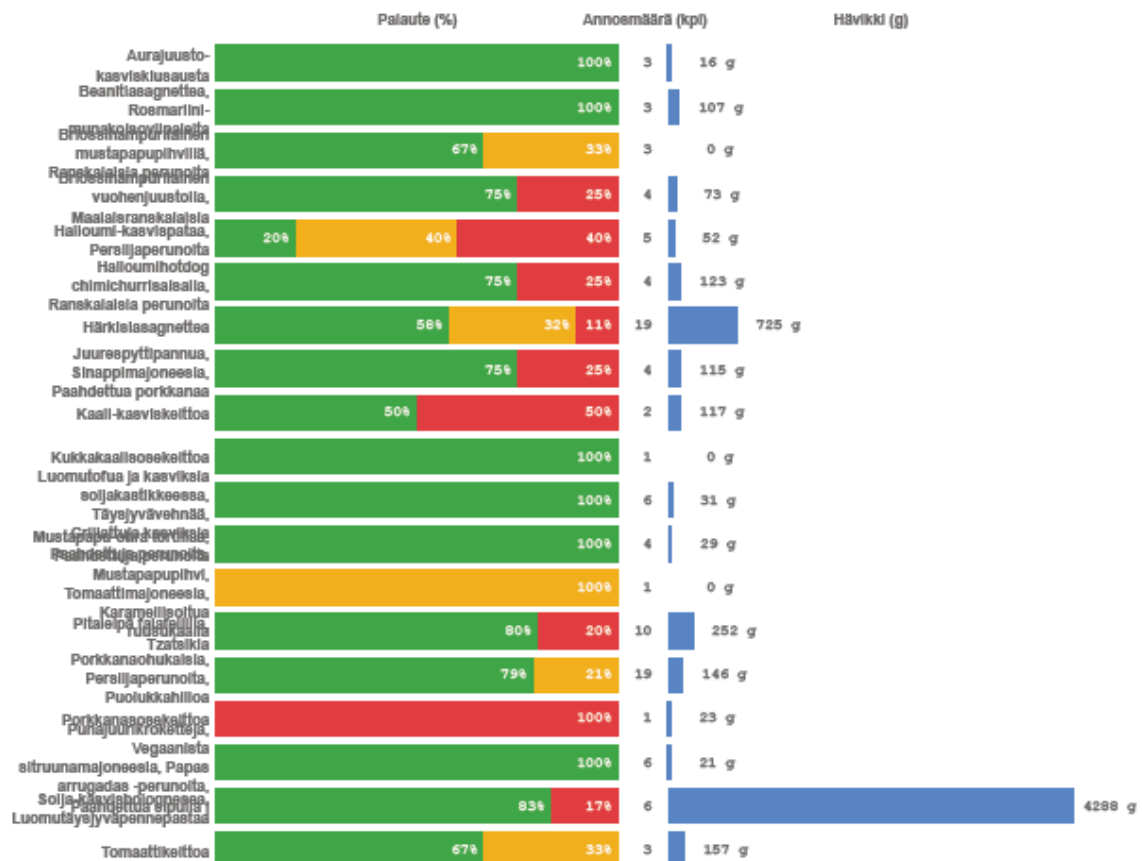
Viikkoraportti kasvisruokaviikolla hävikkiin päätyneiden ruokien määristä.

Viikkoraportti 04.10.2021 - 08.10.2021: DEMO

	Kokonaishävikki (g)	Annosmäärä (kpl)	Hävikki per annos (g)
ma	8676	191	45
ti	10077	215	47
ke	9046	213	42
to	9279	125	74
pe	9350	162	58

Yhteenveto ruokalajeittain

Ruokailuviikkojen päästölaskenta sekaruokaviikolla 27.9-1.10.

RUOKAILUVIIKKOJEN PÄÄSTÖLASKENTAA

		VIIKKO 39: SEKARUOKA JA KASVIS		
		Annoksen päästöarvo (kg CO2e / kpl)	Annoksia syöty (kpl)	>>> Yhteenlaskettu päästö (kg CO2e)
MAANANTAI 27.9.2021				
KASVISLOUNAS	Kikherneitä ja kasviksia kormakastikkeessa	0.19	68	12.92
	Riisi, naturelli, höyryssä, tumma	0.19	68	12.92
SEKARUOKA (Asema 1)	Kalkkuna-juustokastike	0.51	354	180.54
	Riisi, naturelli, höyryssä, tumma	0.19	354	67.26
BISTRON LOUNAS	Pitaleipä, broileritäyte	0.37	56	20.72
	Peruna, maalaisranskalaiset	0.04	56	2.24
>>> PÄIVÄ YHT.				296.6
TIISTAI 28.9.2021				
KASVISLOUNAS	Kasviskiusaus, kreikkal., esikyps. peruna, PKL ja OL	0.23	98	22.54
SEKARUOKA (Asema 1)	Porsaspata, krossi, kasvis, PKL	0.22	334	73.48
	Peruna, keitetty, persilja	0.04	334	13.36
BISTRON LOUNAS	Chicken & chips, OL (Y)	0.43	111	47.73
>>> PÄIVÄ YHT.				157.11
KESKIVIIKKO 29.9.2021				
KASVISLOUNAS	Kasvispihvit, maissikvinoa, valmis	0.36	89	32.04
	Peruna, keitetty	0.04	89	3.56
	Majoneesi, basilika	0.37	89	32.93
SEKARUOKA	Peruna, uuni	0.04	425	17
	Kalatäyte perunalle, tonnikala, kylmä	0.33	425	140.25
BISTRON LOUNAS	Porsaanfilepihvi 120g, pippurinen	1.08	93	100.44
	Barbaque-kastike	0.13	93	12.09
	Peruna, pariisin, yrtti	0.05	93	4.65
>>> PÄIVÄ YHT.				342.96
TORSTAI 30.9.2021				
KASVISLOUNAS	Pennevuoka, soijabolognese-halloumi (Y)	0.13	116	15.08
SEKARUOKA	Broileri-kasvispihvit, OL	0.42	417	175.14
	Majoneesi, chili	0.27	417	112.59
	Riisi, naturelli, höyryssä, tumma	0.19	417	79.23
BISTRON LOUNAS	Pariloitua siikaa, ruohosipuli-perunapyreetä ja tummaa fenkolia	0.5	79	39.5
>>> PÄIVÄ YHT.				421.54
PERJANTAI 1.10.2021				
KASVISLOUNAS	Herkkusieni-papupata	0.08	258	20.64
	Riisi, kasvis, tumma 1/1-65GN	0.13	258	33.54
SEKARUOKA	Kalapata, kreetalainen OL + PKL	0.29	215	62.35
	Peruna, kuorellinen, paahdettu, ryppe*	0.05	215	10.75
BISTRON LOUNAS	Peruna, lohko, kuorineen	0.05	135	6.75
	Majoneesi, chili	0.27	135	36.45
	Hampurilainen, briossi, kokoliha, juusto (Y)	2.35	135	317.25
>>>PÄIVÄ YHT.				487.73
>>> VIIKKO YHT.				1705.94

Ruokaviikkojen päästölaskenta kasvisruokaviikolla 4.10.-8.10.

VIKKO: 40 KASVIS

		Annoksen päästöarvo (kg CO2e / kpl)	Annoksia syöty (kpl)	>>> Yhteenlaskettu päästö (kg CO2e)
MAANANTAI 4.10.2021				
KASVISLOUNAS	Feta-kasvispata, Corner Kreikka	0.23	273	62.79
	Peruna, keitetty	0.04	273	10.92
BISTRON LOUNAS	Hotdog, briossi, halloumi (Y)	0.82	43	35.26
	Peruna, ranskalaiset (pakaste)	0.04	43	1.72
VEGAANILOUNAS	Punajuurikroketit, valmis, pakaste	0.41	12	4.92
	Majoneesi, sitruuna, vegaani	0.35	12	4.2
	Peruna, kuorellinen, paahdettu rypäly	0.05	12	0.6
	Paahdettua sipulia ja kesäkurpitsaa	0.14	12	1.68
KEITTO	Kukkakaalisosekeitto, vegaaninen	0.06	2	0.12
>>> PÄIVÄ YHT.				122.21

TIISTAI 5.10.2021				
KASVISLOUNAS	Lasagnette, härkis, PKL	0.2	349	69.8
BISTRON LOUNAS	Hampurilainen, briossi, mustapapu	0.31	25	7.75
	Peruna, ranskalaiset (pakaste)	0.04	25	1
VEGAANILOUNAS	Tofua ja kasviksia soijakastikkeessa	0.09	10	0.9
	Vehnäliisäke, Ebly	0.07	10	0.7
	Grillatut kasvikset	0.15	10	1.5
KEITTO	Punajuurikeitto, edustus	0.27	0	0
>>> PÄIVÄ YHT.				81.65

KESKIVIikko 6.10.2021				
KASVISLOUNAS	Porkkanaohukaiset, valmis, pakaste	0.25	317	79.25
	Peruna, keitetty, persilja	0.04	317	12.68
	Puolukkahillo	0.3	317	95.1
BISTRON LOUNAS	Pitaleipä, falafel (Y)	0.31	34	10.54
	Jogurttikastike, Tzatsiki	0.18	34	6.12
	Riisi, kurkuma	0.18	34	6.12
VEGAANILOUNAS	Pyttipannu, juures, soijapala, OL	0.08	18	1.44
	Majoneesi, dijon, vegaani	0.39	18	7.02
	Pakkala_Paahdettu porkkanapala	0.11	18	1.98
KEITTO	Kasvis-kaalikeitto	0.05	1	0.05
>>> PÄIVÄ YHT.				220.3

TORSTAI 7.10.2021				
KASVISLOUNAS	Kasvisbolognese, soijarouhe, PKL	0.05	222	11.1
	Pasta, penne, täysjyvä, luomu	0.08	222	17.76
BISTRON LOUNAS	Tortilla, mustapapu-ohra, FC (Y)	0.14	12	1.68
	Peruna, lohko, kuorellinen, esipaistettu	0.06	12	0.72
VEGAANILOUNAS	Lasagnette, beanit, rouhe, vegaani OL ja PKL	0.12	13	1.56
	Munakoiso, paistettu, rosmariinimaustettu	0.03	13	0.39
KEITTO	Tomaattikeitto, linssi	0.15	6	0.9
>>> PÄIVÄ YHT.				34.11

PERJANTAI 8.10.2021				
KASVISLOUNAS	Sinihomejuustokasviskissaus, esikyps. Peruna, s	0.16	362	57.92
BISTRON LOUNAS	Hampurilainen, briossi, vuohenjuusto (Y)	0.67	52	34.84
	Peruna, maalaisranskalaiset (pakaste)	0.04	52	2.08
VEGAANILOUNAS	Peruna, kuorellinen, paahdettu, oliiviöljy-musta	0.07	13	0.91
	Kasvispihvit, mustapapu, valmis, pakaste	0.39	13	5.07
	Majoneesi, aurinkokuivattu tomaatti	0.27	13	3.51
	Ruusukaali, paistettu (Y)	0.41	13	5.33
KEITTO	Porkkanasosekeitto, vegaani, linssi	0.03	5	0.15
>>> PÄIVÄ YHT.				109.81

>>> VIKKO YHT. 568.08